

«Dedico aquest llibre al meu nebot Mathis, futur gran campió».

IL·LUSTRACIONS

Alain Boyer

LAROUSSE

Sumari

Bojos... pels jugadors

Jugadors llegendaris	4
Campions d'avui	8
Porters de llegenda	12
Les promeses	16
Trajectòries de les promeses	18
Els nois dolents	20
Especial alçada dels jugadors	23
El futbol femení	24

Bojos... pels entrenadors

Entrenadors del moment	26
Entrenadors de llegenda	28

Bojos... pels equips

Les grans seleccions	30
Els clubs europeus	36
Els clubs espanyols	44

Bojos... per les competicions

El Mundial	48
Altres competicions entre països	52
Competicions entre clubs	54
Diccionari de les competicions	58

Sumari

Bojos... pel joc

El camp	60
Les grans regles del futbol	62
L'àrbitre	64
Targetes i <i>fair play</i>	66
Les posicions	68
Tàctica i tècnica	70
Diccionari informal	72
L'equipació del jugador	74
Els estadis	78

El món està... boig!

100 % insòlit	80
Disbarats del futbol	82
Secrets de jugadors	84
Els rècords del futbol	86
Perles de futbolistes	90
De quin equip són?	92
Índex	94

Bojos... pels jugadors

Aquesta és una selecció dels jugadors que encarnen les grans esperances del futbol de demà.

Ja es mouen dins dels principals clubs, però encara han de fer mèrits per convertir-se en els millors.

Kylian Mbappé

 Paris Saint-Germain

29

Davanter
1,78 m

Gianluigi Donnarumma

 AC Milan

99

Porter
1,96 m

Youri Tielemans

 AS Monaco

31

Centrecampista defensiu
1,76 m

Dele Alli

 Tottenham Hotspur

20

Centrecampista
1,88 m

Davinson Sánchez

 Tottenham Hotspur

6

Central
1,87 m

Marcus Rashford

 Manchester United

19

Davanter
1,85 m

Leroy Sané

 Manchester City

19

Centrecampista
1,84 m

Ousmane Dembélé

 FC Barcelona

11

Davanter
1,78 m

Gabriel Jesus

 Manchester City

33

Davanter
1,75 m

Marco Asensio

 Real Madrid

20

Davanter
1,82 m

Bojos... per les jugadores

El top 10 de la classificació FIFA

DESEMBRE 2017

	EE UU		FRANÇA
	ALEMANYA		PAÏSOS BAIXOS
	ANGLATERRA		BRASIL
	AUSTRÀLIA		JAPÓ
	CANADÀ		SUÈCIA

El Mundial femení de la FIFA

El primer partit de futbol femení es va jugar el 23 de març de 1885 a Londres,

però no va ser fins el 1991 que la FIFA va organitzar la primera edició del Mundial de futbol femení. Aquest primer torneig es va celebrar a la Xina, i d'aleshores ençà es repeteix cada 4 anys. A dia d'avui només 4 països han aconseguit el títol màxim: EE UU (3 títols), Alemanya (2 títols), Noruega (1 títol) i Japó (1 títol). Una dada: l'edició més recent es va jugar el 2015 al Canadà.

La selecció femenina espanyola

Sobrenom: la Roja

Rànquing FIFA: 17

Rècord de convocatòries: Marta Torrejón (78 convocatòries; en curs)

Màxima golejadora: Verónica Boquete (38 gols)

Primer partit oficial: Espanya-Portugal: 0-1 (5 de febrer de 1983)

Palmarès: els èxits de la selecció han arribat de la mà de les categories inferiors. La Sub-19 va aconseguir l'Europeu l'any 2004 (ha estat quatre vegades subcampiona) i la Sub-17 va assolir el títol continental en 3 ocasions. El millor resultat de l'absoluta va ser arribar a semifinals de l'Europeu del 1997. L'any 2015, a Canadà, va participar en el seu primer Mundial.

L'exemple a seguir

Verónica Boquete

Nascuda a Santiago de Compostela el 9 d'abril del 1987, 1,63 m

Des del seu debut a l'elit la temporada 2006-2007, ha combinat èxits en clubs nacionals (2 Copes amb l'Espanyol) i estrangers. Ha jugat als EE UU (l'any 2011 va ser triada Millor jugadora de la Lliga Regular), Suècia (1 Lliga amb el Tyresö), Alemanya i França (PSG). Ha estat la primera espanyola en guanyar una Lliga de Campions, amb l'equip de Frankfurt (2014-2015), a la que va seguir una Bundesliga amb el Bayern de Munic (2015-2016). L'any 2004 es va proclamar campiona d'Europa Sub-19.

El futbol femení

La llegenda

Michelle Akers

DAVANTERA, 1,78 M

SELECCIÓ DELS ESTATS UNITS:

153 convocatòries, 105 gols. Ha guanyat la medalla d'or olímpica (1996) i 2 Mundials (1991 i 1999).

Doris Fitschen

CENTRECAMPISTA, 1,75 M

SELECCIÓ ALEMANYA:

144 convocatòries, 16 gols. Ha guanyat 4 títols de campiona d'Europa (1989, 1991, 1997, 2001) i una medalla de bronze als Jocs Olímpics del 2000.

Sun Wen

DAVANTERA, 1,62 M

SELECCIÓ XINESA:

152 convocatòries, 106 gols. Escollida millor jugadora de l'any del Mundial de 1999, va ser-ne també la màxima golejadora (7 gols) i va portar l'equip xinès a la final (perduda contra els Estats Units).

Carolina Morace

DAVANTERA, 1,68 M

SELECCIÓ ITALIANA:

150 convocatòries. És la màxima golejadora del seu país (105 gols), i ho ha sigut 11 vegades del Campionat italià. L'any 1999 es va convertir en la primera entrenadora d'un equip de futbol masculí professional (Viterbese).

Mia Hamm

DAVANTERA, 1,65 M

SELECCIÓ DELS ESTATS UNITS:

275 convocatòries, 158 gols. Excepcional golejadora, ha rebut 2 vegades la Pilota d'Or de la FIFA (2001 i 2002). Ha guanyat 2 Mundials i una medalla d'or als Jocs Olímpics.

Birgit Prinz

DAVANTERA, 1,79 M

SELECCIÓ ALEMANYA:

214 convocatòries, 128 gols. Guardonada en 3 ocasions amb la Pilota d'Or de la FIFA (2003, 2004 i 2005), també ha guanyat 2 Mundials, 5 Eurocopes i 3 medalles de bronze als Jocs Olímpics, així com 3 Lligues de Campions, 10 Campionats d'Alemanya i 10 Copes d'Alemanya.

Avui dia

Lieke Martens

CENTRECAMPISTA, 1,70 M

L'holandesa va tocar el cel el 2017. Al mes d'agost, poques setmanes després de convertir-se en el fixatge estrella del FC Barcelona, va ser escollida MVP d'una Eurocopa que l'equip «oranje» va conquerir després de guanyar Dinamarca a la final. La seva qualitat la va portar a ser escollida Millor jugadora del món FIFA, per davant de Carli Lloyd, i Millor jugadora de l'any UEFA.

Marta

(Vieira da Silva)

MITJAPUNTA, 1,70 M

Al Brasil, la Marta és una autèntica estrella, amb unes estadístiques impressionants (105 gols en 101 convocatòries). Sovint comparada amb Ronaldo, ha guanyat 5 vegades la Pilota d'Or de la FIFA, i ha quedat segona als Jocs Olímpics (2004 i 2008).

Carli Lloyd

DAVANTERA, 1,73 M

La capitana dels EE UU va ser nomenada Millor jugadora del Mundial de Canadà, que va guanyar el seu equip, i va ser la segona millor golejadora del campionat. Va marcar tres gols a la final, un d'ells des del mig del camp. Gràcies a aquesta fantàstica actuació, va ser triada Jugadora de l'Any 2015 per la FIFA, premi que va revalidar el 2016.

Els clubs europeus

Als **jugadors del FC Porto** els diuen Dragões («Dracs») perquè aquest animal mitològic és l'emblema de la ciutat de Porto. Diu la llegenda que l'esperit del drac es va emparar del club, transmetent-li una força extraordinària. Sobre l'escut del club es pot veure aquest drac.

La **insígnia del Manchester City** representa un escut blau amb un vaixell que simbolitza el canal marítim de Manchester, projectat el 1894 per obrir un accés directe al mar d'Irlanda. Sota el vaixell hi ha tres franges de color blanc que fan referència als tres rius que travessen Manchester, així com una àguila daurada, símbol de la ciutat. Tot això va acompanyat per la divisa en llatí del club: *Superbia in proelio* («orgull en el combat»).

Històries...

L'**Arsenal** deu el seu nom al fet que va ser fundat per obrers d'una fàbrica d'armes, el Woolwich Arsenal. Els seus jugadors reben el sobrenom de *Gunners* («Artillers») en homenatge als fundadors del club, la insígnia del qual és des de 1888, justament, un canó.

...i emblemes

Ho sabíeu? L'**Ajax d'Amsterdam** porta el nom d'un heroi de la mitologia grega conegut per la seva valentia, que apareix representat a la insígnia del club.

L'**àguila** és l'emblema del **SL Benfica**. Aquesta au majestuosa representa l'autoritat, noblesa i independència del club; tant és així, que abans de cada partit planeja sobre les grades un exemplar ensinistrat, per donar sort als jugadors.

Bojos... pels equips

Classificació dels clubs espanyols pel seu palmarès a la Lliga

REAL MADRID	1931-33, 1953-55, 1956-58, 1960-65, 1966-69, 1971-72, 1974-76, 1977-80, 1985-90, 1994-95, 1996-97, 2000-01, 2002-03, 2006-08, 2011-12, 2016-17
FC BARCELONA	1928-29, 1944-45, 1947-49, 1951-53, 1958-60, 1973-74, 1984-85, 1990-94, 1997-99, 2004-06, 2008-11, 2012-13, 2014-16
ATLÉTICO DE MADRID	1939-40, 1940-41, 1949-50, 1950-51, 1965-66, 1969-70, 1972-73, 1976-77, 1995-96, 2013-14
ATHLETIC CLUB	1929-30, 1930-31, 1933-34, 1935-36, 1942-43, 1955-56, 1982-83, 1983-84
VALÈNCIA CF	1941-42, 1943-44, 1946-47, 1970-71, 2001-02, 2003-04
REAL SOCIEDAD	1980-81, 1981-82
DEPORTIVO	1999-2000
SEVILLA	1945-46
REAL BETIS	1934-35

Qui riu l'últim...

La Lliga, coneguda com el torneig de la regularitat, s'ha resolt en nombroses ocasions a la darrera jornada. A set d'aquestes edicions es van endur el títol els equips perseguidors. Els casos més recents, i sens dubte més recordats pels afeccionats, van tenir com a protagonista el FC Barcelona, que va guanyar in extremis les Lligues 91-92 i 92-93 (superant el Real Madrid, que curiosament va perdre en ambdós casos a Tenerife) i la 93-94, gràcies a un penal fallat contra el València en l'últim minut per Djukić, capità de l'equip que fins llavors havia estat líder, el Deportivo de La Coruña, el qual, en cas d'haver marcat, hauria permès cantar victòria als gallecs.

FC Barcelona

Data de fundació: 29 de novembre de 1899

Estadi: Camp Nou (99 354 espectadors)

Palmarès: 24 Lligues - 29 Copes del Rei - 12 Supercopes d'Espanya - 2 Copes de la Lliga - 5 Lligues de Campions - 4 Recopes - 5 Supercopes d'Europa - 3 Copes de Fires - 3 Mundials de Clubs

Jugadors legendaris: Messi, Puyol, Xavi, Iniesta, Ronaldo, Guardiola, Maradona, Schuster, Zubizarreta, Rexach, Cruyff, Kubala, César, Ramallets

Jugador estrella el 2017: Lionel Messi

Màxim golejador: Lionel Messi (530 gols; el gener 2018)

Jugador més convocat: Xavi Hernández (764 partits)

El FC Barcelona va ser fundat el 1899 per **Hans Gamper**, un comptable suís amant del futbol i establert a Barcelona que buscava un club, i en veure denegada la seva inscripció a l'equip local (que no acceptava jugadors estrangers) va tenir la idea de fundar-ne un de propi. Era el naixement del FC Barcelona.

Ho sabíeu?

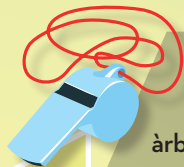
L'àrbitre

**ESPECIAL
EQUIPACIÓ!**

Els accessoris de l'àrbitre

L'home de negre

Antigament els àrbitres anaven de negre, tradició que s'atribueix a que durant molt de temps es demanava als sacerdots (amb les seves sotanes llargues i negres) que arbitressin els partits. Avui en dia és més habitual que portin colors vius, però tot i així ha quedat l'expressió.

Un xiulet

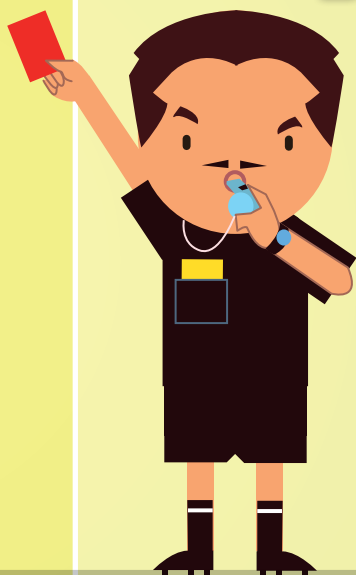
que va aparèixer cap al 1870. Abans els àrbitres anunciaven les seves decisions agitant un mocador blanc.

Un rellotge

Un auricular i un micròfon

per facilitar la comunicació amb els àrbitres assistents.

Una targeta groga i una targeta vermella

Un banderí

pels àrbitres assistents que estan a les línies de banda.

Un esprai temporal

utilitzat per primera vegada durant el Mundial 2014, que permet indicar on s'ha de posar la pilota per un tir lliure, i delimitar la distància (9,15 m) en què es pot formar la tanca. Aquest esprai conté una escuma biodegradable que triga uns 2 minuts en desaparèixer.

Un panell lluminós

utilitzat pel quart àrbitre per indicar els números dels jugadors quan es produeix un canvi, i també el temps afegit.

L'equipació del jugador

La pilota

Al segle XIX les primeres pilotes es feien amb bufetes de porc farcides amb palla. Més tard es va fer servir cuir, i en els darrers temps s'han imposat els materials sintètics. En constant evolució tècnica des de fa més d'un segle, les pilotes són estudiades per grans experts fins l'última puntada, per tal d'oferir un joc cada vegada més espectacular.

Dimensions

68,5-69,5 cm de diàmetre (Regla per les pilotes oficials: entre 68 i 70 cm i una pressió d'entre 0,6 i 1,1 g/cm³.)

Pes 420-445 g
(Regla per les pilotes oficials: entre 410 i 450 g.)

Aquesta és la **Telstar 18**, confeccionada per al Mundial de Rússia 2018

Fabricada amb poliuretà (83%) i polièster (17%), ofereix un disseny de sis panells costures, amb la novetat d'incloure materials reciclats.

Prova de rebot
135-155 cm

Pèrdua de pressió
Menys del 15 %

Preu 149,95 euros

Absorció de l'aigua
Màxim 10 %

Bojos... pel joc

Classificació dels 10 ESTADIS DE FUTBOL MÉS GRANS d'Europa

1 ESPANYA

Camp Nou

BARCELONA - 99 354 espectadors

2 ANGLATERRA

Wembley Stadium

LONDRES - 90 000 espectadors

4 FRANÇA

Stade de France

SAINT-DENIS - 81 338 espectadors

3 ALEMANYA

Signal Iduna Park

DORTMUND - 81 359 espectadors

5 ESPANYA

Santiago Bernabéu

MADRID - 81 044 espectadors

6 RÚSSIA

Luzhniki Stadium

MOSCOU - 81 000 espectadors

7 ITÀLIA

Stadio Giuseppe Meazza

MILÀ - 80 018 espectadors

8 TURQUIA

Atatürk Olimpiyat Stadyumu

ISTANBUL - 76 092 espectadors

9 ANGLATERRA

Old Trafford

MANCHESTER - 76 000 espectadors

10 ALEMANYA

Allianz Arena

MUNIC - 75 000 espectadors

Frases inoblidables del nostre futbol

Si no surto per les nits, no marco gols.

- Romário -

Estic molt fatigat, és que jo el futbol me'l prenc com si fos la meva feina.

- David Albelda -

Si arriba a entrar, és gol.

- Michel -

Correré com un negre per demà viure com un blanc.

- Samuel Eto'o -

La temporada està sent molt dura, ens aixequem a les nou del matí.

- Davor Suker -

Per jugar al futbol no s'ha de patir, les coses que es fan amb patiment no poden sortir bé.

- Carles Rexach -

Jo crec que per ser ric, per ser guapo, per ser un gran jugador, les persones em tenen enveja.

- Cristiano Ronaldo -

Entrenadors,
els amos de la baqueta

«Només entrenaria al Barça si els meus fills ho necessitessin per viure.»

Juan Antonio Camacho

«Els àrbitres?
Uns ens perjudiquen...
i n'hi ha d'altres que també.»

Txetxu Rojo

«L'esport es divideix en dos,
el futbol i la resta.»

Luis Aragonés

«En aquesta sala (de premsa) ell és el putxo cap, el putxo amo, ell és qui més en sap del món i no vull competir-hi ni un sol instant.»

Pep Guardiola sobre Mourinho

«I si no tinc raó, me la tallo i em faig monja.»

Jaume Creixell

El millor de George Best

«El 1969 vaig renunciar a les dones i l'alcohol. Van ser els 20 minuts més difícils de la meua vida.»

«Si hagués pogut escollir entre marcar un gol per l'escaire o sortir amb Miss Món, m'hauria costat decidir-me. Per sort he fet les dues coses.»

«M'he gastat el 90 % dels diners en alcohol, dones i cotxes esportius. La resta els he malbaratat.»

PRESIDENTS!
DÉU N'HI DO!

«Jo sóc diabètic, és a dir, dues vegades bètic»

- Manuel Ruiz de Lopera, Real Betis Balompié -

«Al dinar de directives parlarem de dones, com sempre»

- Enrique Cerezo, Atlético de Madrid, abans d'un derbi de Copa del Rei -

«És per agafar una metralladora i afusellar-los»

- Jesús Gil, At. de Madrid, sobre els jugadors del seu equip després d'una derrota -

«Ens anem a menjar el lleó, des de la crinera fins a la cua»

- José María del Nido, Sevilla CF, abans d'una semifinal de Copa contra l'Athletic -

El món està... boig!

Shakira

PISTA:
el seu marit, **Gerard Piqué**,
és un dels defenses de l'equip.

Penélope Cruz

PISTA:
la seva ciutat natal,
Alcobendas, es troba
a uns 10 km de l'estadi.

Sabries relacionar cada famós amb el seu equip de futbol preferit?

San Lorenzo

Real Madrid

FC Barcelona

Arsenal FC

Papa Francesc

PISTA:
el club va ser fundat
per un sacerdot, el
pare **Lorenzo Massa**.

Isabel II d'Anglaterra

PISTA:
de 1886 a 1891
el club es va dir
«Royal Arsenal».
Casualitat?

RESPOSTES: Shakira > FC Barcelona • Penélope Cruz > Real Madrid • Papa Francesc > San Lorenzo • Isabel II d'Anglaterra > Arsenal FC.

Els han dit

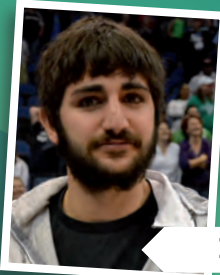
JUSTIN BIEBER: FC BARCELONA • JENNIFER LOPEZ: FC BARCELONA
GAD ELMALEH: PSG • ELTON JOHN: WATFORD • DANIEL CRUISE: BARCELONA
• SNOOP DOGG: AJAX DE AMSTERDAM • JUSTIN TIMBERLAKE: BARCELONA
LILY ALLEN: FULHAM • BRAD PITT: FC LIVERPOOL • JAY-Z: FC BARCELONA
DAVID FERRER: VALENCIA CF • MILEY CYRUS: MANCHESTER UNITED
CAMERON DIAZ: BRENTFORD FC • EVA LONGORIA: MANCHESTER UNITED
LEE JACKSON: FC LIVERPOOL • JOAQUÍN SABINA: ATLÉTICO DE MADRID • WILSON
EFRON: ARSENAL FC • EMMA WATSON: CHELSEA • MEGAN FOX: MANCHESTER UNITED
VALE • LEWIS HAMILTON: ARSENAL FC

De quin equip són?

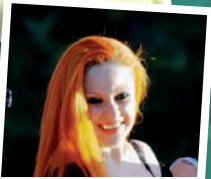
Rafael Nadal

Mireia Belmonte

Ricky Rubio

Alaska

Antonio Banderas

Dabiz Muñoz

Atlético de Madrid

FC Barcelona

Málaga CF

Real Madrid

RCD Espanyol

Rayo Vallecano

RESPOSTES: Rafael Nadal > Real Madrid > Mireia Belmonte > FC Barcelona > Ricky Rubio > RCD Espanyol > Antonio Banderas > Atlético de Madrid > David Muñoz > Rayo Vallecano

Rihanna

Angelina Jolie

Manchester United

West Ham United

FC Liverpool

Aston Villa

Arsenal FC

Barack Obama

Tom Hanks

Jackie Chan

RESPUESTAS: Rihanna > Manchester United > Barack Obama > West Ham United > Angelina Jolie > FC Liverpool > Tom Hanks > Aston Villa > Jackie Chan > Arsenal FC

«t'estimo!»

Z: REAL MADRID • ADELE: TOTTENHAM HOTSPUR •
 IEL RADCLIFFE: FULHAM • BOB MARLEY: HAMBURGO SV
 KE: MANCHESTER UNITED • TOM CRUISE: REAL MADRID •
 Y: ARSENAL FC • JESÚS VÁZQUEZ: DEPORTIVO DE LA CORUÑA •
 NITED • NOVAK DJOKOVIĆ: AC MILAN • LEBRON JAMES: FC LIVERPOOL •
 D • KATY PERRY: WEST HAM • IAN THORPE: TOTTENHAM HOTSPUR • SAMUEL
 L SMITH: LAZIO DE ROMA • ARNOLD SCHWARZENEGGER: STRUM GRAZ • ZAC
 UNITED • PAPA BENET XVI: BAYERN DE MUNICH • ROBBIE WILLIAMS: PORT
 C • PRÍNCEP GUILLEM: ASTON VILLA

Index

A

Agüero	23, 47, 68
Ajax d'Amsterdam.....	38, 39, 43, 54, 57
Akers.....	25
Alemanya	24, 31, 32, 33, 35, 48, 49, 50, 52, 59, 66, 75, 76, 89
Alexis Sánchez	38, 68
Allegri.....	26
Alves (Dani).....	23, 68
Ancelotti.....	26, 56
Anderlecht.....	43, 56
Anglaterra.....	31, 32, 33, 35, 42, 48, 59, 76
Aragonés.....	47, 91
Arconada.....	23, 30, 72
Argentina.....	5, 30, 32, 33, 35, 49, 59, 66, 76, 89
Arsenal	36, 38, 39, 43, 79, 92, 93
Asensio	16, 17, 19, 23, 68
Aston Villa.....	56, 93
Athletic Club de Bilbao.....	41, 43, 44, 46, 57, 59, 91
Atlético de Madrid.....	36, 43, 46, 47, 56, 57, 59, 93
Aubameyang.....	23, 41, 68, 89

B

Bale.....	23, 58, 62, 68, 89
Balotelli.....	20, 23
Barcelona (FC).....	9, 17, 36, 43, 46, 54, 57, 58, 59, 70, 78, 92, 93
Bartra.....	23, 32
Barton.....	22
Bayern de Munic.....	36, 41, 54, 57, 78
Beckenbauer	6, 7, 23, 31, 41, 53
Beckham.....	23, 31
Bèlgica	33, 34, 35, 59, 89
Bellamy	22
Bellerín	23, 68
Benfica.....	28, 36, 38, 39, 43, 54, 59
Benzema.....	23, 58, 68
Bergkamp.....	38, 40
Best	20, 23, 36, 80, 91
Betis	44, 46, 59, 91
Bielsa	28
Boateng.....	23, 68, 84
Bonucci.....	23, 68
Boquete.....	24
Borussia Dortmund.....	36, 41, 78
Bota d'Or.....	58
Brasil	30, 32, 33, 35, 48, 49, 50, 58, 59, 66, 76, 89
Buffon.....	12, 23, 31, 68
Busquets.....	10, 23, 31, 32, 68
Butragueño	23, 30, 47, 87

C

Cafu.....	23, 30, 66
Camp Nou	46, 78
Cantona.....	20, 23, 29
Casillas.....	15, 23, 30, 47, 56, 68, 86, 87
Castro (Héctor).....	30, 33
Cavani	17, 23, 32, 68
Čech.....	23, 68
Celta de Vigo.....	43, 44, 59
Ceni.....	13
Charlton	23, 31, 36
Chelsea.....	36, 37, 43, 56
Colòmbia.....	33, 34, 35, 53, 82, 89
Conte.....	26
Copa Africana de Nacions.....	53
Copa Amèrica.....	32, 53
Copa d'Àsia de Nacions	53
Copa del Món o Mundial	24, 30, 31, 32, 33, 48, 49, 50, 51, 76, 77
Copa del Món de Clubs de la FIFA.....	55, 57
Copa Libertadores.....	55, 57
Costa (Diego).....	23, 68
Costa d'Ivori	35, 53
Courtois.....	15, 23, 34, 68
Coutinho	17, 37, 68
Creixell.....	91
Cruyff.....	5, 38, 46, 53
Cuenca.....	84

D

davanter	68, 69, 70, 75
De Bruyne.....	34, 38, 68
De Gea.....	23, 68
defensa	68, 69, 70, 75
Del Bosque.....	26, 86
Dele Alli	16, 18, 32, 68
Dembélé.....	16, 17, 18, 23, 68
Deportivo de La Coruña.....	44, 46, 59
Di María	38, 68
Di Stéfano.....	4, 30, 47, 53, 87
Dinamarca.....	33, 35, 52
Donnarumma	16, 17, 18, 40, 68
Dybala	23, 40, 68

E - F

escuts	37, 39, 47, 82
Espanya.....	24, 30, 32, 33, 35, 44, 45, 46, 47, 49, 52, 59, 66, 76, 80, 86, 87, 88, 89
Espanyol (RCD).....	43, 45, 57, 59, 93
Estats Units	24, 53
Eurocopa.....	32, 52
Europa League	36, 55, 57
Eusébio	6, 23, 38
Fabinho	23, 68
Fàbregas.....	68, 87
Falcao	34, 38, 55
Fellaini	23, 85
Ferguson.....	26, 28, 29, 56
Finlàndia.....	35, 80
Fitschen.....	25
Fontaine.....	31, 48, 50
fora de joc.....	63, 64
França.....	31, 32, 33, 35, 49, 59, 66, 76, 89

G

Gascoigne.....	20, 23
Gento	30, 47, 56
Ghana	34, 89
Giuseppe Meazza (Stadio).....	40, 78
Goethals.....	29
Gold Cup	53
Granada CF	45
Griezmann	11, 23, 32, 47, 68
Guant d'Or	12, 58
Guardiola	26, 29, 46, 91
Gullit	37, 90
Guttman	28

H - I

Hamm	25
hat-trick.....	10, 51, 73, 86, 88
Hazard.....	10, 23, 34, 37, 68
Henry	23, 31, 38
Hierro	86, 87
Hongria.....	50, 51, 75
Ibrahimović.....	21, 23, 38, 68, 84
Iniesta	8, 9, 23, 32, 46, 68, 71, 87
Inter de Milà	40, 43, 54, 56, 59, 78
Isco	23, 32, 68
Islàndia.....	34
Itàlia.....	17, 31, 32, 33, 35, 48, 49, 58, 59, 66, 76, 89

J - K

James Rodríguez	23, 34, 68
Japó.....	24, 35, 80, 89
Jesus (Gabriel).....	16, 19
Jones (Vincent).....	20
Juventus.....	13, 26, 36, 40, 43, 54, 56, 70
Kane	32, 68
Keane.....	22, 36
Keegan.....	53, 90
Khedira.....	23, 68
Klopp	23, 26
Klose	23, 31, 33, 48, 50
Kompany	23, 38
Kubala.....	23, 46

Index

L

Las Palmas	44
Lewandowski	10, 34, 41, 68
Liverpool	37, 43, 54, 56, 57, 59, 73, 93
Lliga de Campions	36, 54, 55, 56, 57
Lloyd	25
Lukaku	34, 68
Luzhniki Stadium	78

M

Málaga CF	43, 44, 93
Mallorca	45
Manchester City	36, 38, 39, 43, 82
Manchester United	12, 36, 43, 54, 56, 78, 93
Maradona	5, 23, 30, 46, 66, 73
Marcelo	23, 68
Marta	25
Martens	25
Martínez (Javi)	23, 68
Mascherano	23, 66
Matić	23, 68
Matthäus	31, 40, 66
Mbappé	16, 17, 18, 23, 68
Meireles	38, 85
Messi	8, 9, 23, 32, 46, 53, 58, 62, 67, 68, 70, 81, 84, 89
Mèxic	33, 66, 73
Michel	47, 87, 91
mig	68, 69, 70
Milan (AC)	17, 40, 43, 54, 56, 57, 59, 78, 81
Modrić	23, 68, 81
Morace	25
Morata	23, 68
Morientes	86, 87
Mourinho	26, 28, 29, 91
Müller (Gerd)	23, 31, 41, 50
Müller (Thomas)	11, 23, 50, 68

N - O

Navas (Jesús)	23, 44, 68
Neuer	12, 23, 58, 68
Neymar	8, 9, 17, 23, 32, 58, 68, 70, 85
Nigèria	34
Nottingham Forest	40, 54, 56
Oblak	23, 68
Old Trafford	36, 78
Osasuna	45

P

Paisley	29, 56
Països Baixos	33, 35, 59, 66
Parejo	23, 62
Paris Saint-Germain	21, 36, 42, 59
Passarella	27, 30
Pelé	4, 23, 30, 50, 51, 88
penal	61, 62, 63
Pfaff	14, 23
Pilota d'Or	7, 9, 12, 25, 53
Piqué	23, 32, 68, 92
Platini	23, 31, 40, 52, 53, 67, 72
Pogba	11, 23, 32, 36, 68, 85
Polònia	33, 34
porter	12, 13, 14, 15, 37, 58, 68, 69, 72, 74, 75
Porto	29, 36, 38, 39, 43, 54, 59
Portugal	33, 34, 35, 59
Prinz	25
Puskás	6, 7, 23

R

Rakitić	23, 68
Ramos	23, 32, 68, 87
Rashford	16, 18
Raúl	30, 41, 47, 87
Rayo Vallecano	93
Real Madrid	4, 17, 26, 36, 43, 46, 47, 54, 56, 57, 58, 59, 70, 78, 88, 92, 93
Real Sociedad	43, 45, 46, 59
Rexach	46, 91

Ribéry	23, 41
Rivaldo	53, 58
Robben	23, 41, 68, 89
Robinho	23, 82
Robson	29
Roma (AS)	36, 43, 56
Romário	23, 30, 91
Ronaldinho	6, 23, 58, 71
Ronaldo	6, 7, 23, 25, 30, 40, 46, 50, 51, 53, 58
Ronaldo (Cristiano)	8, 9, 17, 23, 34, 47, 53, 54, 55, 56, 58, 62, 68, 89, 91
Rooney	23, 31, 89
Rummenigge	31, 53
Rush	37, 90

S

Salinas	23, 87
Sampaoli	26
San Lorenzo	57, 92
Sánchez (Davinson)	16, 19
Sané	16, 17, 19, 68
Santiago Bernabéu	47, 58, 78
Saúl	23, 68
Schalke 04	36, 41, 43
Schmeichel	12, 23
Sergio Rico	23, 68
servei de banda	63
servei de córner	62
Sevilla	36, 44, 46, 55, 57, 59
Shakhtar Donetsk	36, 42
Shilton	31, 50, 51
Signal Iduna Park	41, 78
Silva (David)	23, 68, 87
Simeone	26, 47
Soriano	84
Stade de France	78
Sterling	32, 68
Suárez	22, 23, 30, 32, 38, 55, 58, 68, 70
Suïssa	33, 59, 80

T - V

Tenerife	44, 46
Ter Stegen	23, 68
Tielemans	16, 19
tir lliure	62, 65, 71
Torres	47, 86, 87
Tramutola	27, 51
Umtiti	32, 68
Uruguai	30, 32, 33, 35, 48, 66, 76
València	43, 45, 46, 57, 59
Valladolid (Real)	44
Van Basten	38, 40, 53
Van der Sar	13, 23, 88
Van Gaal	29
Varane	23, 68
Verratti	23, 68
Vidal (Arturo)	68, 85
Vila-real	43, 45, 59
Villa	23, 30, 87
Villas-Boas	29

W - Z

Wembley Stadium	78
Wen	25
Williams (Iñaki)	23, 68
Xavi	46, 86, 87
Xile	28, 33, 35, 89
Yashin	12, 23
Zamora	14, 30, 47
Zaragoza (Real)	30, 44
Zarra	30, 44
Zenit	36, 42
Zidane	6, 13, 23, 26, 31, 40, 47, 51, 66
Zoff	13, 23, 31, 50
Zubizarreta	10, 23, 46, 86, 87